

En af otte
På RASK alene er der 15
telefoner, og i resten af
Køge er der 12. I alt er der

- Står de det rigtige sted,
så bliver de også brugt.
fortæller Ebbe Eriksen,
som kan tilføje, at under-
søgelser har vist, at 75 %

Så melder de automatisk,
om de snart trænger til at
bliver tomt, og om de er
gået i stykker.
Hærværk er også et pro-
territorielle beretninger

GOOD FENCES MAKE GOOD NEIGHBOURS?

- Du passer dig
du møder også en masse
mennesker.. Vi er jo en

Århus

San Miguel

Dindø

Herfølge

Come in - let's talk together

Et udvalg af kunstnergruppen *artillerys* værker og projekter.
A selection of works and projects by the artist group *artillery*.

2003 - 2007 ved/by Tina Lynge og Grete Aagaard.

1999 - 2003 ved/by Trine Rytter Andersen og Tina Lynge og Grete Aagaard.

Tekster/Texts:

'Does speaking to a stranger constitute a dialogue?'
Performative interventioner og politiske positioner.
Performative Interventions and Political Positions.
Af/by Anja Raithel

s. 12-13
p. 38-39

Blomsterhandling - Kontakt og gestus i offentligt rum.
Flower Action - Contact and Gesture in Public Spaces.
Af/by Lars Henningsen

s. 20-21
p. 34-35

Usynlig kunst - Den rene handling og social forpligtigelse.
Invisible Art - The Pure Act and the Social Bond.
Af/by Valentine Moulard

s. 26-27
p. 35-37

Birkerød

Vrads

Berlin

Layout: Grete Aagaard - Tina Lynge.

Fotos/photographs:
Hvor intet andet er nævnt/
if nothing else is mentioned: *artillery*.

Grafisk udførelse af plakater og plancher i forbindelse med
projektet 'Åbne rum, smuthuller og genveje'/
layout of posters and plates in connection to the project
'Open spaces, loop holes and short cuts': Kevin Lytsen

Oplag/edition: 500 - ISBN 978-87-991804-0-0 - DK, 2007

'Come in - let's talk together' er støttet af/
financial supported by: Århus Kommunes Kunstnerstipendier
og Århus Kommunes Kulturudviklingspulje.

'En hyldest til gæsterne der tør blive.' Tekstværk og handling iværksat i forskellige boligområder i Århus, som kendetegnes ved stor diversitet i befolkningssammensætningen. På tørresnore i halvvoffentlige baggårde og gårdhaver kunne beboere se ophængte gæstehåndklæder med den påtrykte tekst: 'En hyldest til gæsterne der tør blive.' Undertekster på enkelte af håndklæderne udfordrer tanker, holdninger og handlinger vedrørende gæstfrihed og sameksistens. 'A Tribute To the Guests who Dare to Stay'. Text piece/action in residential areas characterized by a great variation of residents. Aarhus, DK, 2004.

'Is freedom of expression disappearing'? Tekstværk/intervention foran rådhuset og indkøbscenteret i Dundee centrum. Text work/intervention in front of the city hall and the shopping mall in the center of Dundee. 'On Sensibility', University of Dundee, Scotland, 2004.

Does speaking to a stranger constitute a dialogue?

'Kom nu ud og leg' og 'Hvad skal vi lege'. Tekstværk/intervention i det multikulturelle beboelsesområde Frydenlund. Teksterne som er udformet med krokusløg kommer til syne og blomstrer på de åbne græsarealer mellem husblokkene hvert år i marts/april måned. 'Come out and play'. Text piece/intervention in the multicultural housing area Frydenlund. The text piece is formed by crocus bulbs which will appear and bloom each year in March and April. Aarhus, DK, 2004/05/06/07...

'Åbne rum, smuthuller og genveje'. Installation og præsentation af forslag til projekt og intervention i et fremtidigt boligområde i Køge. 'Open spaces, loopholes & short cuts'. Installation and presentation. Proposal for an art project/intervention in a future residential area in Køge. Art Museum Køge Skitsesamling, DK, 2006.

'FlowerPower' - en Tilskyndelse'. En handling på banegårde og s-togs stationer. 'FlowerPower' - a prompting'. A gesture/action at the railway stations. Aarhus, Odense, Copenhagen DK, 2003.

...TO OPEN MY SPACE, MY HOME, MY LANGUAGE, MY COUNTRY, MY CULTURE, MY STATE AND MYSELF

'High hedges make good neighbours'! Text work. Scotland, 2004.

'Tankegang' nr. 3
 'Tankegang' er en længere vandretur, hvor der vandes i fuldkommen tavshed i 2-3 timer. Deltagerne skal kun have deres opmærksomhed rettet mod at gå og tænke. Samværet og tavsheden er målet i sig selv.
 Mødested og tid : Lørdag d. 13/10-01 kl.14.00 i Moesgård/Fløjstrupskovene ved Århus.
 Arrangør: Kunstnergruppen artillery
 Information og tilmelding: hos artillery på tlf. 8612 4686 eller på e-mail: artillery@e-box.dk

SOM MAN RÅBER I SKOVEN FÅR MAN SVAR? AS ONE CALLS IN THE FOREST WILL ONE GET A RESPONSE?

Phone action: 'a prompting' text works/actions in public spaces. * Call a taxi * Drive to the most beautiful place you can think of * Get out * Enjoy

Telehandling

- * ring efter en taxi
- * kør til det smukkeste sted der først falder dig ind
- * stig ud
- * oplev

en lilla yndelse

'Luftrum'. Do-it-together. Æstetisk og rumlig handling for 5 personer i det fri. 'Air space'. Aestetical and spatial action for 5 persons in open spaces. Djursland, DK, 2000.

Telefonkort med forskellige 'tilskyndelser' placeret i telefonbokse over det meste af byen. Telephone cards with different 'promptings' are placed in telephone boxes through out the city. Aarhus, DK, 2002.

'Tankegang'/'Walking and Thinking'. 2-3 hours collective walks in the woods in silence celebrated with a glass of champagne or tea after having ended the walks. Announced in local Nature Tour Guides and national newspapers DK, 2001, 2002, 2003.

GOOD FENCES MAKE GOOD NEIGHBOURS?

'Good fences make good neighbours?' 'dobbeltop', Kunstmuseet/Art Museum Køge Skitsesamling, DK, 2005.

'Taxi dreams'. Taxachaufførere betales for at køre artilleri til de lokaliteter, som de synes er henholdsvis de smukkeste og grimme steder i byen. På de pågældende steder beretter de om deres individuelle relationer og historier knyttet dertil. Taxi drivers are paid to bring artillery to sites in the city they find the most beautiful and thereafter - the most ugly. At the chosen geographic sites the taxi drivers tell about their specific relations to the different places. Dundee, Scotland, 2004.

ALL FOR ALL ALL FOR ALL

'Som man råber i skoven får man svar?'
 En uges blomsteraktion på gader, pladser, i busser m.m i Århus, hvor blomsterbuketter uddeles til bestemte mennesker, som hver dag udvælges efter bestemte kriterier. I blomsteraktionen bliver spørgsmålet mellem giver og modtager undersøgt, og der stilles spørgsmål ved magt, gestus og stigmatisering.
 'As one calls in the forest will one get a response?' (From a Danish proverb) One week flower action in public spaces in Aarhus: streets, squares, busses ... questioning the relationship between the donor and the recipient and between power, gesture and stigmatisation. Flowers are handed out to certain people singled out each day according to different criteria.
 Gæstebud-Feast/Hospitality, rum46, Aarhus, DK, 2003.

SOM MAN RÅBER I SKOVEN FÅR MAN SVAR? SOM MAN RÅBER I SKOVEN FÅR MAN SVAR? SOM MAN RÅBER I SKOVEN FÅR MAN SVAR?

VI
LIGNER
JO

HINANDEN HER I
KVARTERET DET
ER VIGTIGT SÅ
VI HAR DE SAMME
NORMER OG VÆRDIER
OG
VIL DET SAMME !!

Hansen

VI
LIGNER
JO

HINANDEN HER I
KVARTERET DET
ER VIGTIGT SÅ
VI HAR DE SAMME
NORMER OG VÆRDIER
OG
VIL DET SAMME !!

Mohammad

ACTUALLY
IN THIS NEIGHBOURHOOD
WE ARE ALIKE
IT IS IMPORTANT
THAT WE HAVE THE SAME
NORMS AND VALUES
AND
WANT THE SAME !!

fences make good neighbours ? good fences make good neighbours ? good fences make good neighbours ? good fences

‘Good fences make good neighbours?’

Billed- og tekstbidrag i 8 udgaver af ugeavisen Køge Onsdag samt udstilling af aviserne på Kunstmuseet Køge Skitsesamling til udstillingen ’dobbeltop.’DK, 2005
Titlen ’Good fences make good neighbours?’ er oprindeligt et gammelt folkeordsprog, som i dag bruges i forbindelse med territoriale konflikter både nationalt som internationalt. Projektet består af forskellige tekst- og fotoindlæg i ugeavisen Køge Onsdag, der forholder sig til emner som naboskab og sameksistens. Ved at avisen omdeles til hver enkelt husstand i Køge kommune - og udstilles på kunstmuseet, involveres både byens borgere og kunstmuseets besøgende i emnet; sociale, politiske og personlige kommentarer bliver således en del af den lokale mediedebat.

During 8 weeks the weekly newspaper Køge Onsdag contained text or pictures referring to the title. The newspapers also are shown at the at the Art Museum Køge Skitsesamling in the exhibition ’dobbeltop’(dubble up).
The title ’Good fences make good neighbours?’ is originally an old saying, which today is used in connection with territorially conflicts. The project consists of different text and photo contributions that refer to issues about neighbourhood and co-existence. By distributing the newspaper to all households in the municipality of Køge - and to the Art Museum Køge Skitsesamling both the citizens of the town and the visitors of the museum are involved in the subject; social, political and personal comments are becoming a part of the local media debate.

Text on the lawn...TO OPEN MY SPACE, MY HOME, MY LANGUAGE, MY COUNTRY, MY CULTURE, MY STATE AND MYSELF

Does speaking to a stranger constitute a dialogue?

Performative interventioner og politiske positioner

AF ANJA RAITHEL

Kunstnergruppen artillery arbejder med performative interventioner, poetisk-politiske tekster og dialogskabende handlinger i offentlige rum. De maler med vand på byens fliser og hænger "vasketøj" op i baggårde. De afbryder doven avislæsning og opfordrer naboer til at klippe hul i hækken. Kunstnergruppen tilskynder til, at vi bliver opmærksomme på vores adfærdsmønstre, de udfordrer vores evne til indgå i uventede sociale interaktioner eller midlertidige fællesskaber. Som da de i aktionen "Flower Power 2 - en Tilskyndelse" i 2002 på tre store banegårde i Danmark uddelte 50 blomsterbuketter med teksten: "Giv buketten til et andet menneske inden du forlader toget/stationen". Kan man formidle en kontakt til en fremmed person? Og hvem udvælger man? Kontakten til et fremmed menneske er første skridt til at indgå i en ny social relation. Blomsterbuketterne kan derfor ses som et billede på sociale relationer, der som stafetter fortsætter og muligvis spreder mentale forandringer. Udveksling og kommunikation er med andre ord i centrum, når artillery intervenerer i offentlige rum. Ligesom magtforholdet mellem giver og modtager, mellem vært og gæst samt muligheden for at etablere møder, hvor disse positioner er mere flydende, er omdrejningspunkt i mange af artillerys arbejder.

artillery har siden gruppens start haft en interesse i at udfordre adgangen til at ytre sig i offentlige rum, i at udforske og opmuntre til fælles handlinger i et individualiseret samfund. I de senere år har artillery mere specifikt fokuseret på mulige fællesskaber samt inklusion og eksklusion i et multikulturelt Danmark. I samme periode skyller en neoliberal bølge ind over Europa. I Danmark vinder Venstre og De Konservative valget i 2001. Regeringsmagtens støtteparti, Dansk Folkeparti, bliver landets tredjestørste, og kursen er lagt

mod en mere fremmedangst og territorial politik, der fører til markante stramninger af udlændingelovgivningen. Midt i en kø af sløje meningsmålinger skærper Socialdemokraterne også sin udlændingepolitik. Tonen bliver skarpere både i private regi, i den politiske debat og i massemedierne, hvor modsætningerne er trukket klart op: Enten er man halallhippie eller racist. Den politiske kontekst er af betydning, når artillery i deres performative interventioner trækker aktuelle politiske og sociale problemstillinger over i sanseforankrede filosofiske udsagn, så de forskydes og bliver vedkommende på en ny måde.

Vil udlændinge forsvinde ...

Odense 2003. De tre artillery-kunstnere er ens klædte, de arbejder med kost og spand. De maler poetisk politiske sætninger med vand på torvene mellem rådhuset og kirken: "Vil ægteskabet forsvinde...vil loven forsvinde ... vil udlændinge forsvinde ...". Hvad er der tilbage? Hvad sker der, når den danske udlændingelov kræver, at begge ægtefæller ved familiesammenføring skal være 24 år - og kærligheden sættes på formel? Hvad sker der, hvis loven forsvinder?

Potentielt er artillerys intervention åben for enhver, der involverer sig. Umiddelbart opstår der en række spørgsmål af både konkret og mere filosofisk art, som kan virke som igangsættere for egen refleksion eller for en dialog. Når en nysgerrig forbipasserende stopper op og taler med en fra artillery-gruppen, så opstår der en situation, hvor publikum/deltager og artillery i fællesskab er med til at skabe og påvirke meningsdannelse. Men hvor det også bliver tydeligt, at det at skabe mening er en proces, hvor selve dialogen, engagementet og forhandlingen konstant rykker ved fx vores politiske eller sociale standpunkter.

artillery arbejder for, at der skal være plads til undren og tvivl og løse ender. Ellers stivner demokratiet. De kæmpestore sætninger malet på torvene mellem rådhus og kirke, viskes bort og forandres af solen. I bevægelse ligesom retslige principper eller moralske værdier, der i ideologikampens hede agerer som statiske størrelser. Men de er til diskussion, måske netop her på torvet, i et fælles rum, hvor både den fastboende og nomaden vandrer. Hvor der kan skabes vækstbetingelser for flerheden som model til institutionaliseret racisme, til politisk, retslig og religiøs kontrol.

Busrute 4

Busrute 4 går fra Frydenlund til Skåde. I Århus. Gennem forskellige kvarterer og beboersammensætninger. På denne strækning i sommeren 2004 kunne man i en række baggårde og gårdhaver se syv håndklæder. Med et ord på hvert gæstehåndklæde, der formede sætningen: EN HYLDEST TIL GÆSTERNE DER TØR BLIVE. De blafrede som løsrevne spisesedler fra dagbladene. I tabloidformat. Infiltrerende halvt private og halvt offentlige rum. Men der var ingen afsender. Det kunne være naboen og ikke artillery, som var på spil.

Håndklæder til at tørre sig i, når man har vasket sine hænder for måske at blive beskidt igen. Håndklædernes format, typografi og ordet "TØR" refererer indirekte til Ekstrabladets gamle slogan, "Ekstrabladet TØR hvor andre TIER". Avisen har aldrig været bange for populistiske vendinger - og vasker ofte deres hænder, når de har tørret den af på nogen. Men hvem tør gå i dialog, hvem tør ændre gængse normer for social adfærd? På håndklædet TØR stod der med småt: "70% af

den danske befolkning har aldrig hilst på en indvandrer". Nogle gange stjæler de store typer al opmærksomheden, så kun stereotyperne står tilbage og klamrer sig til hinanden. Alt det med småt forsvinder og tager differentieringen med sig. Hvornår er man ikke længere gæst i et land, og stikker man af efter mange år, hvis man vedblivende behandles som en uvelkommen gæst?

Good fences make good neighbours?

En mere direkte intervention i de trykte mediers typografi og meningsdannende spalter er artillerys projekt "Good fences make good neighbours?" fra 2005. I to måneder kunne læseren af ugeavisen Køge Onsdag støde på en række underfundige udsagn. Naboer med fælles hæk blev blandt andet opfordret til at klippe hul i hækken og vedligeholde dette året rundt. Selvom læseren ikke valgte at udføre handlingen, danner udsagnet sandsynligvis en række billeder, hvor ligusterfascismen afløses af en mere legende indgang til naboskabet. Sådanne "gør-det selv-projekter" kunne ligefrem have opfordret en anarkistisk kommunalarbejder til at slå følgende sætning: "at åbne mit rum mit sprog mit land min kultur min stat og mig selv" med græsslåmaskinen i Lovparken, Køges befæstning. Men det var artillery, der i Køge Onsdag midt mellem debatsider om VK-regeringens valgsejr i 2005 og boligspalter i februar viste et stort billede af netop denne tekst i Lovparken. Teksten reflekterer det måske utopiske i at give rum for åbenhed, forskellighed og forandring (1). Et rum under skabelse. Billedet var placeret mellem debatindlæg om skattestop, nedskæringer i u-landsbistanden og om øget skel mellem rige og fattige i Danmark samt boligsalgannoncer, der implicit handler om ejerskab, status og magt. Denne kontekst havde selvfølgelig indvirkning på oplevelsen af artillerys virtuelle nyiscenesættelse af parkområdet. Selve nyiscenesættelsen af et velkendt område blev måske behæftet med tvivl fra læserens side. Så der nu virkelig sådan ud? Var det et debatindlæg, der opfordrede til mental og fysisk forandring?

Set i samspil med et af artillerys andre bidrag til avisen, hvor talebobler på hver sin side af en mur udtaler henholdsvis "beskyttet" - "næh, begrænset", aftegner der sig en undersøgelse af præmisserne for grænser og sameksistens. Identiteten - både individets og landets - er formet af grænser. Vores identitet opnår vi via relationen til andre mennesker, som vi er afhængige af, fordi de er med til at definere os selv. Vi territorialiserer konstant både mentalt og fysisk. Nogle gange udmønter det sig i en repressiv tolerance, hvor tolerancen er afhængig af om "de andre" er indheg-

net, kontrollerede og tilpassede. Hvis der skal være rum for alles dagsordener og forskelligheder, kræver det en umådelig bevægelighed, en åbenhed over for identitetens, nationens og verdens omskiftelighed. At artillery intervenerer virtuelt og fysisk på lokaliteter og steder, er med til at fastholde stedets betydning for kommunikations-processernes udfoldelse. De er også med til at understrege muligheden for at realisere mere idealistiske ideer. Når artillery sammen med Dansk Flygtningehjælps frivilligruppe i Køge designer en annonce, der søger personer af dansk eller anden etnisk baggrund som kontaktpersoner for flygtninge i området, har annoncen det helt konkrete formål at realisere ideen om udveksling mellem fastboere og nyttilkommere i Køge. Samtidig er annoncen et led i artillerys "Good fences make good neighbours?". På den måde rummer hele "Køge-projektet" en række udsagn, der opfordrer til refleksion af grænseproblematikker mellem individer, kulturer og lande, men som også helt konkret opfordrer til handling.

Som en rød tråd gennem de fleste af artillerys nyere projekter lyder deres grundlæggende spørgsmål derfor: "Does speaking to a stranger constitute a dialogue?" For hvad skal der til for at etablere en dialog? artillery nytænker former for udveksling, hvor nærvær, overskud og vilje til nysgerrighed er de bærende piller. Hvis du involverer dig, er lydhør og investerer dine synspunkter, så er det måske muligt "at åbne mit rum mit sprog mit land min kultur min stat og mig selv". En åbning der er af vital betydning for, at demokratiet overhovedet kan rumme forskelligartede og modstridende synspunkter, som konstant genforhandles.

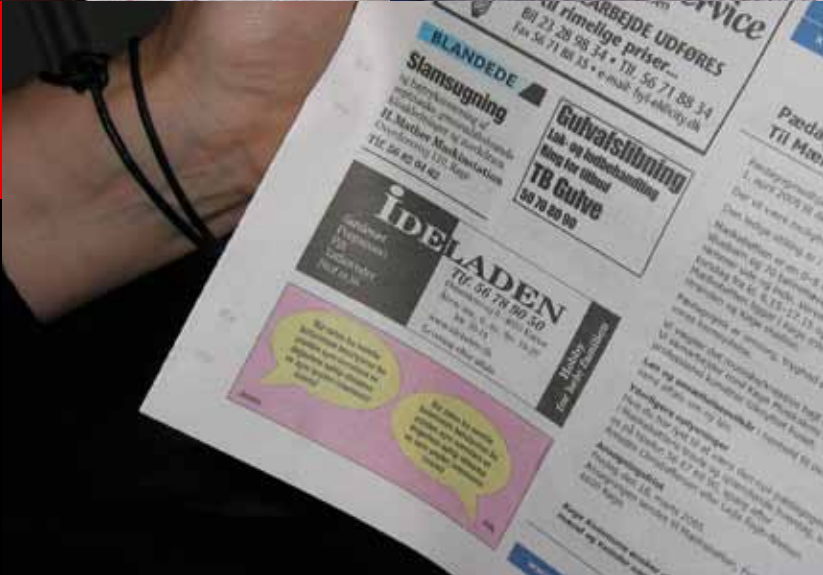
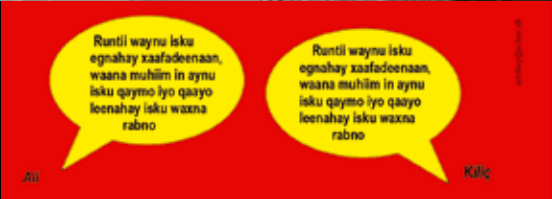
Anja Raithel er kunsthistoriker og freelance kurator

(1) Teksten er et omskrevet fragment af den franske filosof Jacques Derridas refleksioner over gæstfrihed, hvor det lyder: "at åbne mit rum, mit hjem - mit hus, mit sprog, mit land, min kultur, min stat og mig selv".

‘Her i kvarteret!’

Tektværk i offentlige rum; Aarhus (DK), Berlin (D)...

‘Her i kvarteret!’ er lavet som en ‘bekendtgørelser’ i lokal ugeavis, 2006 samt i en udvidet udgave som stickers til publikationen * [Asterisk].
2006, 2007.

‘In this neighbourhood!’
Text piece in public spaces; Aarhus (DK), Berlin (D)...

‘In this neighbourhood!’ is made as ‘announcements’ in local newspapers and in an extended version as stickers for the publication * [Asterisk].
2006, 2007.

(Photo: Anja Raitchel)

'A TRIBUTE TO THE GUESTS WHO DARE TO STAY'

Flower Power

Flower Power nr.2 En Tilskyndelse

Giv buketten til
et andet menneske
inden du forlader
toget/stationen

Please give
the bouquet to
another person
before leaving
the train/station.

Trenden/istasyondan
ayrılmadan önce,
bu buketi başka bir
İnsana ver.

'Flower Power' nr.2 -enTilskyndelse, 2002

På og omkring Århus Banegård, Odense Banegård, Københavns Hovedbanegård og S-togsstationer i København. Én ad gangen uddeles ca. 50 blomsterbuketter vedhæftet et lille mærkat med en enkel vejledning på dansk, engelsk og tyrkisk. "Giv buketten til et andet menneske inden du forlader toget/stationen."

Buketterne gives én af gangen til de rejsende/forbipassende, der venter på perronen eller er på vej til at stige på toget.

'Flower Power' er et flygtigt værk, som tager udgangspunkt i den velkendte positive gestus - at give eller overrække en buket blomster til et andet menneske. En mental, rumlig og æstetisk handling, som forgrener sig i løbet af en dag.

Med denne handling/tilskyndelse udfordres holdninger til sociale koder, mod og overskud, idet deltagerne gives en mulighed for at reflektere over, hvem der skal modtage blomsterne og eventuelt hvorfor.

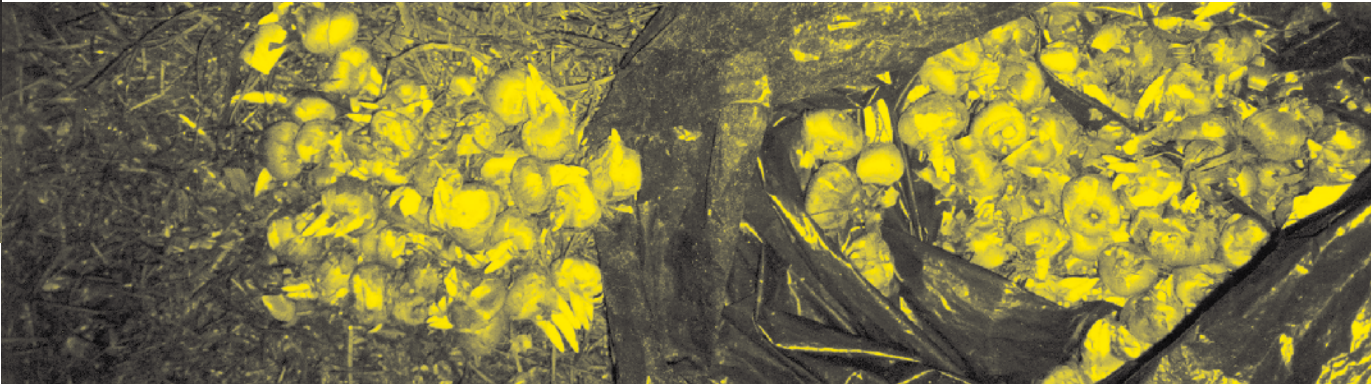
'FlowerPower'- aPrompting, 2002

A gesture action at the railway stations in Aarhus, Odense and Copenhagen. About 50 bouquets of flowers are one by one given to different people at the subway/railway stations. On each bouquet you find a sticker with the text: "Please give the bouquet to another person before leaving the train/station."

This work refers to the wellknown gesture - to give a bouquet of flower to another person.

A mental, psysical and aesthetic action, which ramifies during the day. With this action attitudes towards social codes, courage and energy are challenged. The participants are given the oppotunity to reflect: Who shall have the bouquet and why.

Blomsterhandling

KONTAKT OG GESTUS I OFFENTLIGT RUM

AF LARS HENNINGSEN

Jeg er på cykel ud til Frydenlund for at tage et af artillerys projekter i øjesyn. Boligområdet rummer adskillige anseelige blokke, der er placeret vinkelret på hinanden. Det er en råkold søndag eftermiddag i april, og ingen af beboerne færdes i området mellem boligblokkene. Jeg går forbi en parkeringsplads, en containerindhegning, legeplads og beplantninger for at finde det sted, hvor artilleri engang i det sene efterår har sat løg. Krokusløg. De skulle være på vej nu. Det er tid for tidlige løgplanter. På en cirkelformet græsvold titter de orange blomsterløg op af den vintervåde jord. Det ser ud som om, at løgene er plantet i en form for mønster. Nogle linieforløb er brudt, da løgene ikke er i spiring alle steder. Endnu. Det kommer. Jeg går op på græsvolden og træder forsigtigt i felterne mellem blomsterne. Beplantningen giver ikke mening som mønster eller som tegn. En cementkumme bidrager til et vist overblik, da jeg træder op på den: krokusblomsterne danner en række bogstaver. 10 til 15 meters sart og dog insisterende orangefarvet skrift træder frem på den tunge og våde jord: 'Kom nu ned og leg'.

Således fandt jeg den ydmyge opfordring til boligkompleksets beboere. En beplantning artilleri har sat i jorden i skjul af vinterens mørke. Krokusblomsterne peger elegant på den latente

effekt, der rummes i de nedgravede løg: noget vil ske på et tidspunkt, når lyset, varmen og tiden tillader det. En henvendelse til netop dem, der bor oppe bag etageejendommens blanke vinduesfacader. Hvordan kan vi opfatte udsagnet: 'Kom nu ned og leg'? Har vi at gøre med en fysisk, kropslig aktivitet, der skaber bevægelse i gynger og vipper på den alt for stille legeplads. Indebærer en sådan 'leg' ydermere mulighed for kontakt og udveksling: kvaliteter, der er interessante i et kunstperspektiv samt i forhold til refleksioner om fænomenet 'leg'? Antropologen Richard Schechner skriver om kollektiv forståelse af forskellige, tilsyneladende divergerende virkelighedsplaner:

"Play itself uses actuality and fantasy in a 'not me ... not not me' way. The hieracies that usually set off actuality as 'real' and fantasy as 'not real' are set aside for the 'time beeing', the play-time".

Richard Schechner peger her på, at mennesker sammen for en tid kan vælge en anderledes tilstand, hvor forholdet mellem realplan og fiktion er til forhandling. Pointen er, at det er netop i krydsfeltet mellem på den ene side det tilsyneladende givne og på den anden side ønsket, visionen eller forestillingen, at legens dynamik udfolder sig. Legen omfatter hermed ikke blot kvaliteter af indlevelse og forglemmende fantasi. Legen rummer en

ofte foruroligende blanding af både det reale og det fantasifulde.

Transformationsmulighederne består i håndteringen af begge disse planer. Dette er imidlertid ikke en simpel størrelse. Legen bryder hurtigt sammen, hvis de legende ikke magter denne vekselvirkning. Der fordres fx øvelse, udholdenhed, nysgerrighed og overbærenhed legens deltagere imellem. I legen er der mulighed for skuffelse og meningssammenbrud - men der er også gevinster at hente for dem, der tør, og for dem, der kan. Richard Schechner belyser en sådan sårbarhed, der synes at gælde mellem dem, der leger - samt mellem kunstner og medvirkende i et projekts tilblivelseprocesser:

"The field is precarious because it is subjunctive, liminal, transitional: it rests not on how things are but on how things are not; its existence depends on agreements kept among all participants".

Precarious': 'usikkert'. Følelsen af spænding og udfordring er proportional med tvivl og ængstelse, anfører Schechner. Jeg forstår Schechner således, at det netop er dette 'agreement', den fælles forholden sig til en handling som både virkelig og ikke-virkelig på samme tid, der er afgørende. Det er dette, der kan briste - eller bære. En 'leg' mellem boligblokke rummer hermed ikke blot kvaliteter af rekreation. Vi har ydermere at gøre med refleksivitet - i Schechners antropologiske begrebsverden endda former for kollektiv refleksivitet. Udsagnet 'Kom nu ned og leg' er dermed uendelig sårbart. Her kræves præcise ord og handlinger, som støtter den kollektive refleksivitet. Dette gælder såvel i et legeperspektiv (børn leger indimellem mellem boligblokkene), i et beboerperspektiv (ændringen af udsigten fra lejlighederne giver stof til eftertanke og samtale) samt i et kunstperspektiv (hvordan intervenere meningsfyldt i denne lokale kontekst?).

Nogle af de spørgsmål, der rejser sig i sådanne kollektive orienteringsprocesser og etableringer af overenskomster, er fx: har vi at gøre med en idé, hvornår og hvordan omsætter vi ideen til

handling? Andre spørgsmål kan være: Hvad sker der mellem os? Hvad kan jeg bidrage med? Hvordan oplever og mærker jeg min deltagelse? Legen er i dette perspektiv ikke blot sårbar. Den er tillige nødvendig - ligesom kunsten også er det. I fx leg og kunst af den karakter, som artilleri står for, er der mulighed for at skabe - og i en vis forstand at ny-genskabe - fundamentale mønstre for kontakt og udveksling mellem mennesker.

Det, at krokusblomsterne faktisk står der på græsvolden og kan ses og 'læses', opfordrer til at boligkomplekset opleves på en (lidt) anden måde. Der sker en ændring af udsigt fra lejlighederne og dermed den arkitektur, som synes at være given. Vores visuelle og sociale verdener kan påvirkes. Hvis vi vælger at lade det ske - og hvis vi magter håndteringen af kollektive refleksive processer, hvor visualitet, tilstedeværelse og handling er vitale omdrejningspunkter.

*Lars Henningsen
Legekultur-dokumentarist og cand.pæd. i billedkunst*

Henvisningerne i teksten stammer fra Richard Schechners artikel: "Collective Reflexivity, Restoration of Behavior", i: Jay, Ruby, ed.: A Crack in the Mirror: Reflexive Perspectives in Anthropology, University of Pennsylvania Press, s. 39 - 82. (1982)

Frydenlund, søndag
800 krokusløg

aften den 8/11 - 03.
- 2 personer - 5 timer.

Frydenlund, Sunday
evening November 8, 2003.
800 cruceus bulbs - 2 persons - 5 hours.

SKITSER TIL TEKSTVÆRKERNE
OG AKTIONERNE I BEBOEL-
SESOMRÅDET FRYDENLUND.

SKETCHES FOR THE TEXT
PIECES AND ACTIONS IN THE
HOUSING AREA FRYDENLUND
AARHUS, DK, 2003, 04,
05, 06 ...

COME OUT AND PLAY

WHAT SHALL WE PLAY?

YOU MAY JOIN US

The project 'Is Freedom of Expression Disappearing?' questions power, economical and social issues in contemporary Scotland. The text is written with water in front of the mall and city hall in the city centre of Dundee. 'On Sensibility', University of Dundee, Scotland 2004.

Projektet 'Is Freedom Of Expression Disappearing?' stiller aktuelle spørgsmål vedrørende magt samt økonomiske og sociale forhold i Skotland. Teksten skrives med vand foran rådhuset og indkøbscentret. 'On Sensibility', Dundee Universitet, Skotland, 2004.

'Vandværk', Performance udført i løbet af en dag på Flakhaven - en stor plads mellem rådhuset og domkirken i Odense City. Tekstværket skrives i vand direkte på pladsen, der alt efter vind og vejr langsomt forsvinder ...

Teksten stiller spørgsmål til og kommenter den netop vedtagne lov vedrørende familiesammenføringer og '24-års-reglen', som ifølge FN og UNHCR overtræder menneskerettighederne.

'Waterworks'. Performance taking place from 11 o'clock in the morning till 5 o'clock in the evening at Flakhaven - a big square in front of the city hall and the cathedral, Odense. A text work written with water directly on the ground - disappearing in various tempos depending on wind and weather. This work is raising questions to parts of the Danish immigration law (especially the law of marriage) which according to UN offends against the rules of human rights.

I.P.F.O - Odense International Performance Festival, DK, 2003.

Usynlig kunst

DEN RENE HANDLING OG SOCIAL FORPLIGTIGELSE

AF VALENTINE MOULARD

De fleste af de samtidsfilosoffer, som har noget nyt og produktivt at byde ind med i forhold til tænkning, ligger under for en fascination af kunsten. Fra Nietzsche og Heidegger til Adorno, Benjamin og Deleuze forsøger filosofien konstant at omdefinere sig selv, sin funktion og sit virke; og det er i og gennem en grundig gennemgang af sin komplekse sammenhæng med kunsten, at den mest overbevisende formår at leve op til denne opgave.

Kunstnerisk tænkning

Man kan næsten høre et ekko af sund misundelse i Maurice Merleau-Pontys tekster, idet han i den moderne kunst (og i særdeleshed i Paul Cézannes værker) finder den filosofi, som stadig mangler at tage form - når han skriver: ”Cézanne tænker gennem maleriet”¹. Ligeledes insisterer Gilles Deleuze igen og igen på, at al tænkning, uanset om den i sin natur er videnskabelig, kunstnerisk eller filosofisk, må defineres ud fra et tilblivelsesaspekt. Det interessante for os er her, at for disse tænkere er kunsten ikke blot at forstå som et område for filosofisk overvejelse eller refleksion. De har ikke interesse i at udforme ”en kunstens filosofi”. Det, der fascinerer dem ved (stor) kunst, er nærmere, at den er tanke i handling: en levende tanke, fri af de faste forestillinger og kategoriseringer, vi er tilbøjelige til at påtvinge virkeligheden - hvorved vi afskærer os selv fra det virkelige og fra de påvirkninger og oplevelser, som gør os til en del af disse snarere end en intellektuel, inaktiv og ligeglad udenforstående iagttager.

Samtidskunsten og samtidsfilosofien deler således denne nødvendighed. Man kunne med Paul Klee udtrykke, at det er af afgørende nødvendighed ikke at imitere eller repræsentere verden (på baggrund af streger, billeder, oplevelser eller koncepter) men direkte at tage del i dennes tilblivelse: ”ikke for at gengive det synlige, men for at synliggøre”². Det, Deleuze opfatter i Francis Bacons malerier, er for eksempel, deres sjældne evne til at synliggøre de usynlige kræfter, som indvirker på kroppen og gør den deform. For både kunstnere og filosoffer er denne deformation nødvendigvis også en forvandling og en frembringelse af det nye: En plan for tingenes og relationernes tilblivelse (altså for kroppe i almindelighed, uanset om disse er organiske, teknologiske, sociale eller politiske). Med andre ord kan man sige, at det der betyder noget for os i dag, ikke så meget handler om, hvad kunstværker eller filosofiske begreber er i stand til at

repræsentere: Det vigtige er, hvad de kan gøre ... Hvis de bibringer os en mening, må denne mening eller betydning være sekundær i forhold til den handling, de udgør. For faktisk er det alene denne handling eller intervention, som kan skabe nye sammenhænge (af påvirkninger, mennesker, begreber - altså magtrelationer, som Michel Foucault ville kalde dem) og dermed frembringe nye muligheder for følelse, tænkning og handling.

Usynlig kunst som ren handling

Altså, hvis kunstens funktion er at synliggøre, hvad er det så ”usynlig kunst” kan? Hvilken form for usynlighed er det, vi her taler om? Da mine venner fra artillery nævnte deres ”usynlige kunst” for mig for første gang, blev jeg overrasket, nysgerrig, ”fascineret”. Den kritiske filosof i mig kunne dog ikke lade være med at undres, jamen er det ikke meningen, at kunst skal være en repræsentation, noget at beskue eller i det mindste en performance? Er det ikke meningen, at noget bliver til - hvor flygtigt det end måtte være? Vi talte om det, og jeg tænkte over det. De kom til Skotland og deltog i vores konference ”On Sensibility”, hvor jeg på daværende tidspunkt arbejdede. Jeg var vidne til, at de tøvede med at udføre deres værk ’Waterworks’ for os, men da de endelig gjorde det, så fangede jeg den (tror jeg). Denne form for kunst er usynlig, fordi den ikke handler om selve performancen. Performancekunst er stadig at forstå som en bestemt form for handling forbundet med en udover, en aktør (vi filosoffer ville sige et Jeg eller et subjekt) på den ene side og noget at betragte (et spatie-temporalt objekt af en slags, uanset abstraktionen) på den anden side. Med andre ord vil en performance, som per definition er synlig (eller under alle omstændigheder hørlig, mærkbar), stadig være en form for handling, hvis mening grunder i elementer uden for den selv, nemlig i det Jeg (de Jeg’er), som udover den og objektet(objekterne), der bliver til som følge heraf; i den forstand vil den være en ”uren handling”, (der tænkes i denne sammenhæng ikke i nogen form for moralsk underforståethed). Modsat dette er, at usynlig kunst er ren handling ... Som ren handling frembringer usynlig kunst ikke noget konkret, rumligt og temporalt objekt (noget at betragte). Snarere frembringer den en midlertidig effekt, som udøves i rum: Dette, vil jeg påstå, er definitionen på det sociale.

Usynlig kunst er ren handling, idet handlingen ikke kræver et publikum. Som oftest er der ikke noget at beskue - som for eksempel, når artillery uddeler blomsterbuketter i det offentlige rum og blot beder folk om at give buketten videre til en anden

fremmed, inden de forlader stedet. Idet denne handling eller denne række af handlinger ikke udgør en begivenhed, som skal betragtes af et publikum, er det værk, der samtidig udøves, også uafhængigt af de Jeg’er, som sætter det i gang. Handlingen er således ”Jeg-løs” - derfor anonym - og alligevel i sit inderste væsen aktiv, mangfoldiggørende og ”selvudbredende”. Med andre ord er denne rene handling ren generøsitet.

Ren handling, ren generøsitet og social forpligtelse

Hvis vi fulgte Klee, ville vi spørge: ”Hvad er det, den usynlige kunst gør synlig?” Og vi kunne komme med følgende svar: En ren, transparent generøsitetshandling. Den usynlige kunst synliggør en social forpligtelse - på den måde at ”synliggøre” må forstås som ”kreativ producernde”. Som sådan markerer usynlig kunst ikke alene den samtidsmæssige forandring i kunstens praksis - i form af aktion snarere end repræsentation. Den markerer også en tilbagevenden af kunstens sociale og politiske dimension, som Klee selv afviste. Men vi bør forstå, at denne tilbagevenden ikke blot er en tilbagekomst af ”den politiske kunst”, hvis uomtvistelige symbolske kraft er blevet anvendt med ofte tvivlsom propagandistisk formål (af kommunistiske og fascistiske regimer, for at nævne blot de mest åbenlyse eksempler). Eller brugt som kraftfuld virkningsfuld eksponering af partisaners politiske dagsordner. Som ren handling henter usynlig kunst ikke sin politiske virkningsfuldhed fra det metaforiske. Den er ikke en metafor, idet den handler direkte ud fra det sociale stof: Den pirrer nysgerigheden (Hvad i alverden er det, de her mennesker foretager sig?), den bringer de ejendommelige hæmninger frem i dagens lys, der er gældende for tidens alt for moderne angst for den anden (Hvem er denne fremmede, som vil give mig noget, jeg ikke har bedt om at få? Hvorfor skulle jeg give noget til én, jeg ikke kender?). Den sætter fokus på det grundlæggende tilfældige i mødets natur - og understreger dermed samtidig, nødvendigheden af dette ikke bevidst besluttede møde, hvis udfald aldrig frit kan bestemmes (Hvordan skal jeg vælge, hvem jeg gerne vil give disse blomster til? Venter jeg mig noget fra dette tilfældige møde? Hvad mon de vil tænke?).

På denne måde viser usynlig kunst et brud med hverdagens rutiner af ligegyldighed og forudindtagede forestillinger. Dette er igen, hvad vi forventer af al kunst for tiden. Men den usynlige kunsts særlige betydning ligger i dennes renhed, som tillader den at handle direkte på det sociale materiale, som ellers formidles og stivner i politiske og kulturelle strukturer. Det er

denne direktehed i handlingen, som sikrer dens virkeevne: Den skaber nye sammenhænge mellem påvirkninger (frygt, genert-hed, eventyrlyst, lyst til at prøve noget nyt), hvilket til gengæld skaber rum for nye relationer mellem mennesker (Jeg og den Anden, de andre indbyrdes) og heraf nye møder, nye forestillingsbilleder, nye muligheder for et samfund med et desperat behov for en åben fremtid.

Desværre bliver filosofien, som er offer for en fascination af kunsten, ofte skuffet over den rekonvalescens, som ”mainstream” samtidskunst ofte undergår, støttet af statslig virksomhed, der styres af et ønske om økonomisk spekulation. Som Amélie Pékin for nylig bemærkede³, er det paradoksale udkomme at uanset samtidskunstens til tider yderligtgående form og indhold, forbliver det gældende kunstmarked et produkt af en neoliberal logik, formet ud fra en individualistisk, jeg-tilbedende økonomis kapitalistiske mønster - og en heraf følgende egocentreret social økonomi. Ud over disse begrænsninger virker det som om, den ganske særlige æstetik ved usynlige kunst som ren handling giver os et pust af friskhed og helt konkret formår at bekræfte kunstens påvirkende, intellektuelle, etiske og politisk kreative potentialer.

Længe leve usynlig kunst!

Paris, juli 2004

Valentine Moulard
Gæsteprofessor ved Filosofi
Memphis Universitet

Fodnoter

¹ Maurice Merleau-Ponty, *Eye and Mind*, i *The Primacy of Perception*. (Chicago: Northwestern University Press, 1964), 178. Herefter anført som E&M. Merleau-Ponty, som døde i 1961, er utvivlsomt den mest skelsættende og indflydelsesrige perceptionsfilosof. Hans mest kendte værker rummer *The Phenomenology of Perception* (1945), *The Primacy of Perception* (en essaysamling) og *The Visible and the Invisible* (en samling af hans senere publikationer).

² Paul Klee, *Beitrag für den Sammelband 'Schöpferische Konfession'* i Paul Klee, *Schriften - Rezensionen und Aufsätze* (Köln: Christian Geelhaar ed., 1976), 118.

³ Amélie Pékin, ”*Art contemporain, caviar et tarاما : là où la 'classe' ne fait pas lutte*” i *Artension* (Paris : vol. 18, Juillet-Août 2004), 46.

do-it-together

HÆKVÆRK

Do-it-together
Handling for naboer med fælles hæk

Remedier: 2 grensakse, havehandsker

Vejledning:

Vælg en lørdag eller søndag i april måned til at udføre dette hækværk.

Find et eksisterende hul i jeres fælles hæk, som I kan udvide mod omverdenen og hinanden.

Fjern omhyggeligt gamle blade og grene i det udvalgte område med en grensaks fra hver side af hækken.

Handling for naboer med fælles hæk er fuldført, når man fra begge sider kan kigge direkte igennem hækken.

Det er vigtigt at vedligeholde hullet i hækken.

Held og lykke!

FRIHED, LIGHED, BRODERSKAB?

Do-it-together
Handling for to eller flere personer

Vejledning:

Vælg en lørdag eller søndag til at udføre Frihed, Lighed, Broderskab?

Annoncé i lokalområdet, at I afholder loppemarked/ auktion.

På den udvalgte dag slæber I jeres indbo ud på gaden bortset fra det, som har en særlig affektionsværdi.

Brug hele dagen på at sælge jeres ejendele og arbejd måltettet for et vellykket salg.

Pengene fra salget skal gives til humanitært og socialt arbejde.

I vælger selv til hvem og hvad.

Held og lykke!

KOM LAD OS LAVE SMUTHULLER I HÆKKEN OG FINDE GENVEJE

Do-it-together. Tekst og handling i grønt fællesareal - Remedier. - Til optegning af tekst: Kridtmaskine og kridt, målepind og skabelon. Til plantning: Havehandsker - plantestokke - ca. 12.000 krokusløg. På udvalgte weekenddage i oktober eller november udføres tekstværket og plantningen af krokusløgene. KOM LAD OS LAVE SMUTHULLER... kan udføres i samarbejde med x antal grundejere, beboere og andre interesserede. Teksten spirer frem i græsset, kommer til syne og blomstrer en gang om året i marts og april måned de følgende 10 - 12 år. Krokusbeplantningen skal passes for at bevare læsbarheden af teksten.

KOM LAD OS LAVE SMUTHULLER I HÆKKEN OG FINDE GENVEJE TIL

LET'S MAKE LOOPHOLES IN THE HEDGE AND FIND SHORT CUTS

Do-it-together. Text and action in common green spaces.

Tools: Chalk machine and chalk, ruler and pattern.

For planting: Gardening gloves, dibbles, 12.000 crocus bulbs.

Do the text piece and planting of the crocus bulbs on selected weekend days in October or November. LET'S MAKE LOOPHOLES... is done in collaboration with interested house owners and residents. The text will bloom once a year in March and April during the next 10-12 years. The crocus bulbs are to be looked after to preserve the text.

ÅBNE RUM, SMUTHULLER OG GENVEJE

Skitse til kunstprojekt: Tekst og handling i grønt fællesareal i den kommende bebyggelse ved Tessebølvej og Møllebækvej, Herfølge

Projekt og præsentationsmateriale er udarbejdet af kunstnergruppen *artillery* til udstillingen *Fremtidens parcelhuse*, Kunstmuseet Køge Skitsesamling april 2006

ÅBNE RUM

"at åbne mit rum, mit hus, mit sprog, min kultur, min stat og mig selv"

Klippet direkte ned i planen præsenterer denne tekst sig på det svagt skrånede græsareal i den øvre del af det grønne fællesareal. Teksten fremtræder som et kæmpestort stempeltryk og et åbent midlertidigt, foranderligt udsagn.

"at åbne mit rum, mit hus, mit sprog, min kultur, min stat og mig selv" er en tekst inspireret af filosofen Jacques Derrida: overvejelser og refleksioner over gæstfrihed og menneskers relationer til hinanden.

Teksten er vendt og placeret således, at man som beboer og besøgende i området må bevæge sig efter og følge bogstaverne og linierne op mod udkigsstedet for at læse og opleve teksten. Fra udkigsstedet har man mulighed for at overskue det samlede tekstudslag, når man vender sig ud mod fællesarealet.

SMUTHULLER OG GENVEJE

"kom lad os lave smuthuller i hækken og finde genveje til fællesskabet"

En række krokusblomster former det lange linieførløb, der begynder uden for det udstykkede parcelhusområde i den nordre ende af det store grønne fællesareal i bebyggelsen. Krokuslinien bugter sig ned gennem det grønne område, hvor den undervejs former sig som tekststykker for til sidst at munde ud i det åbne landskab mod syd. Linien afbrydes af anlagte stier og veje. Undervejs føres den ind mod og over de afgrænsende lave "volde", som de fremtidige hus- og haveejere ifølge lokalplanen kan anlægge i skellet ud mod fællesarealet.

Teksten kan opfattes som både et billede, en kommentar og en direkte opfordring til en fælles handling.

Det bugtende og blomstrende linie- og tekstforløb kan antydningvis ses og opleves fra flere stier i området. Man opfordres til at følge teksten rundt i det grønne fællesområde og rundt til flere af de private haver. Forløbet med krokusblomsterne vil her udfordre eller overskride grænsen mellem det offentlige og det private rum.

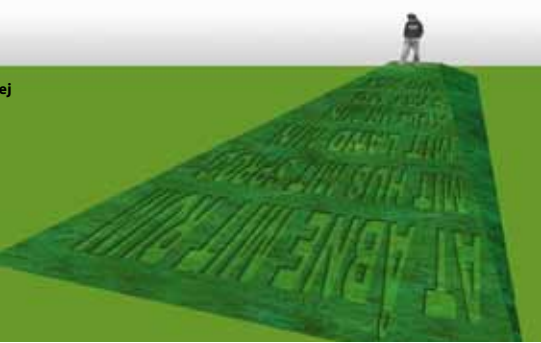
"Kom lad os lave smuthuller i hækken og finde genveje til fællesskabet" peger på beboernes mulighed for at kunne se og hilse på hinanden på tværs af private skel ud mod fælles rum og udforske området på en ny måde.

ÅBNE RUM, SMUTHULLER OG GENVEJE er æstetiske, minimale og flygtige indgreb i landskabsarkitekturen og kommer til syne på forskellig vis:

"at åbne mit rum, mit hus..." er en stram filosofisk tekst, som lægger op til en individuel eller fælles refleksion for de mennesker, som vælger at gå op til udkigsstedet for at opleve udsyn eller få et overblik over den grønne nedklippede græstekst og hele området.

"kom lad os lave smuthuller..." er en mere poetisk, legende og opfordrende tekst, som henvender sig til de interesserede, nysgerrige forbi-passerende. Her må man vælge at bevæge sig væk fra stien, haven eller vendepladsen og følge krokuslinien for at læse og opleve teksten i sin fulde udstrækning, mens den bugter sig rundt i området.

Projektet er udviklet bl.a. på baggrund af den kommunale lokalplan over området og den landskabsplan udarbejdet af ANDRIEUS & BILJUN Landskabsarkitekter Aps

'ÅBNE RUM, SMUTHULLER OG GENVEJE' PRÆSENTATION. KUNSTMUSEET KØGE SKITSESAMLING, DK, 2006.

'OPEN SPACES, LOOP HOLES AND SHORT CUTS.' INSTALLATION VIEW, THE ART MUSEUM KØGE SKITSESAMLING, DK, 2006 .

Flower action

Contact and gesture in public spaces

BY LARS HENNINGSEN

I am on a bicycle out towards Frydenlund to take a look at one of artillery's projects. The housing estate contains quite a few impressive blocks, which are placed perpendicular to one another. It is a bitterly cold Sunday afternoon in April, and none of the residents are out in the streets between the residential blocks. I walk past a parking lot, a container enclosure, playground and cultivated area in order to find the place where artillery some time in late autumn had planted bulbs. Crocus bulbs. They should be on their way now. It is time for the earlier bulbous plants. On a circular grass bank the orange flower bulbs peek up from the winter soil. It looks as if the bulbs are planted in the shape of a pattern. Some of the lines are broken as the bulbs have not sprouted everywhere. Yet. They will come. I step onto the grass bank and tread carefully in the spaces between the flowers. The planted flowers do not make sense as a pattern or as a sign. A cement bowl provides me with a chance for a somewhat better perspective, as I step up on it: the crocus flowers form a number of letters. 10 to 15 meters, delicate and yet insistent orange coloured writing stands out in the heavy and wet soil: 'Come on down and play'.

In this way I found the humble invitation to the residents of the housing complex. Bulbs which artillery had planted in the ground hidden by the dark of winter. The crocus flowers elegantly point to the latent effect which is contained in the buried bulbs: something will happen at some point, when the light, the warmth and time allow it. A call to precisely those who live up behind the blank window facades of the flats. How can we understand the statement 'Come on down and play'? Are we dealing with physical, bodily activities, which create movement on the swings and see-saws in the all too quiet playground? Furthermore, does such 'play' imply the possibility for contact and exchange: qualities which are interesting in an artistic perspective as well as in relation to reflections on 'play' as a phenomenon? The anthropologist Richard Schechner writes on collective understanding and differences, apparent diverging levels of reality:

"Play itself uses actuality and fantasy in a 'not me ... not not me' way. The hierarchies that usually set off actuality as 'real' and fantasy as 'not real' are set aside for the 'time being', the play-time."

Richard Schechner here points to the fact that humans spending time together for a while can choose different conditions, where the relation between real and fiction is up for negotiation. The point is that it is precisely in the crossover between on one side the apparent given and on the other side the wish, the vision or the expectation that the play dynamic will unfold. In this way, play contains more than just qualities of imagination and losing oneself in fantasy. Play often contains an alarming blend of both the real and the fantastic.

The possibilities of transformation exist in the act of managing both these levels. This is, however, not a simple matter. Play breaks down quickly if those playing do not master this interaction. For example, practice, stamina, curiosity and tolerance between those participating is required in play. In play there is the possibility of disappointment and breaking with meaning - but there is also something to be gained for those who dare and for those who can. Richard Schencher brings to light such a vulnerability, which seems to be applicable between those who play - as well as amongst artists and collaborators in a project's processes of genesis:

"The field is precarious because it is subjunctive, liminal, transitional: it rests not on how things are but on how things are not; its existence depends on agreements kept among all participants."

'Precarious': 'uncertain'. The feeling of excitement and challenge is proportional to doubt and apprehension, states Schechner. I understand Schechner in this way, that it is precisely this 'agreement', the shared relation to an action that is both real and unreal at the same time, which is decisive. It is this that can break - or make. In this way, 'play' between residential blocks doesn't merely hold qualities of recreation. Furthermore, it has something to do with reflexivity - in Schechner's world of anthropological terms yet another form of collective reflexivity. The statement 'Come on down and play' is, in this way, endlessly vulnerable. Here it is specific words and actions that are necessary, supporting the collective reflexivity. This can be applied to a playground perspective (children sometimes play between the residential blocks), in a resident's perspective (the changing of the view from the flats gives matter for reflection and conversation) as well as an art perspective (how does one intervene meaningfully in this local context?). Some of the questions that are raised in such collective orientation processes and in the establishing of arrangements are, for example: are we dealing with an idea? When and how do we convert the idea to action? Other questions can be: What happens between us? What can I contribute with? How do I experience and feel my participation? Play is, in this perspective, not merely vulnerable. Furthermore it is necessary - just like art is. For example, in play and art of this character, which artillery represents, there is a possibility to create - and to a certain degree, recreate anew - fundamental patterns for contact and exchange between people.

The fact that the crocus flowers actually stand there on the grass bank and can be seen and 'read', invites the residential complex in a (slightly) different way. From the flats a change of view occurs and with it the architecture, which is supposedly given. Our visual and social worlds can be affected, if we choose to let it happen - and if we are capable of handling the collective reflexive processes, where visuality, presence and action are vital pivotal points.

Lars Henningsen, documentarist of play culture and MA in Visual Arts

References in the text are taken from Richard Schechner's article: "Collective Reflexivity, Restoration of Behavior", i: Jay, Ruby, ed.: A Crack in the Mirror: Reflexive Perspectives in anthropology, University of Pennsylvania Press, s. 39 - 82 (1982).

INVISIBLE ART: THE PURE ACT AND THE SOCIAL BOND

BY VALENTINE MOULARD

Most of the contemporary philosophers that have anything novel and productive to contribute to thought are subject to a fascination with art. From Nietzsche and Heidegger to Adorno, Benjamin and Deleuze, philosophy constantly seeks to redefine itself, its function, its proper activity; and it is in and through

a serious examination of its complex relations with art that it succeeds most convincingly in this task.

Artistic thought

One can almost hear an echo of healthy envy in Maurice Merleau-Ponty's writings when he finds in modern art (in particular, in the work of Paul Cézanne) the philosophy that is yet to be done—as, he puts it, "Cézanne thinks in painting"¹. Similarly, Gilles Deleuze continuously insists that all thought, be it scientific, artistic, or philosophical in nature, must be defined in terms of creation. What interests us here is that for those thinkers, art is not simply to be treated as a ground for philosophical meditation or reflection. They do not have much interest in doing "a philosophy OF art". Rather, what fascinates them in (great) art is that it is thought in action: a thought that is alive, liberated from the ready-made ideas and categories that we have a tendency to impose onto the living real - thereby cutting ourselves off of the real and of the affects and sensations that make us a part of it rather than some cerebral, inert and indifferent observer from without.

Contemporary art and contemporary philosophy thus share an imperative. With Paul Klee, we could say that it is the imperative of not imitating or representing the world (through lines, images, sensations or concepts), but of participating directly in its production; "not to render THE visible, but to render visible".² What Deleuze finds in Francis Bacon's paintings, for instance, is the rare ability to render visible the invisible forces that act upon bodies and deform them. For both artists and philosophers, this de-formation is also, necessarily, a transformation and a production of the new: a blueprint for the genesis of things and of relations (that is, of bodies in general, be they organic, technological, social or political bodies). In a word, what matters to us today is not so much what art or philosophical concepts are able to represent: it is what they can do. If they yield a meaning for us, this meaning must be secondary to the act they constitute. For in fact, this act or intervention alone are capable of producing new relations (of affects, people, concepts—i.e. relations of power, as Michel Foucault would call them), therefore of unearthing new possibilities for feeling, thinking, acting.

Invisible art as pure act

Now, if the function of art is to render visible, what is it that "invisible art" can do? What kind of invisibility are we here talking about? When my friends from artillery first mentioned their "invisible art" to me, I was surprised, curious, "fascinated". The critical philosopher in me couldn't help but wonder, but isn't art supposed to be representation, spectacle, performance at least? Isn't it supposed to produce something, however ephemeral? We talked about it, I thought about it, they came to our "On Sensibility" conference in Scotland where I was then working, I witnessed their hesitation as to "performing" their "Waterworks" piece for us, they finally did it, and then I got it

(I think). This art is invisible because it is not about the performance itself. Performance-art would still be a certain kind of activity to be referred to an actor, an agent (we philosophers would say an ego or a subject) on the one hand, and a spectacle (an spatio-temporal object of some kind, however abstract) on the other. In other words, a performance, which is by definition visible (or at least audible, sensible) would still be a kind of activity whose meaning would stem from elements outside of it, namely, the ego(s) performing it and the object(s) resulting from it; in this sense, it would be an “impure activity” (no moralistic implication intended here). In contrast, in-

visible art is pure act. As pure act, invisible art does not produce a concrete, spatial and temporal object (spectacle) out there. Rather it produces a temporal effect performed in space: this, I contend, is precisely the definition of the social.

Invisible art is pure act for this act does not require an audience. More often than not, there’s nothing to be seen - as, for instance, when artillery gives away bouquets of flowers in a public space, and simply asks people to give it in turn to another stranger before leaving that space. Because this act or series of acts is not a unified spectacle to be seen by an audience, the work it performs is also detached from the egos that initiate it. The act, then, is ego-less - therefore anonymous - and yet it is essentially active, self-replicating and self-propagating. In other words, this pure act is pure generosity.

Pure act, pure generosity and the social bond

If following Klee’s formula, we wanted to ask, “what does invisible art render visible?”, we could answer the following: a pure, transparent act of generosity, what invisible art renders visible is the social bond - where “renders visible” must be understood as “creatively producing”. As such, invisible art not only marks the contemporary shift in art’s activity rather than representation. It also marks a return of the social and political dimensions of art, which Klee himself had repudiated.

But we must see that this return is no mere return of “political art”, whose undeniable symbolic power has been used for the often questionable purposes of propaganda (by the communist and fascist regimes, to cite only the

most obvious examples), or at least a powerful metaphorical rendering of partisan political agendas. As pure act, invisible art does not draw its political efficacy from the metaphor. It is no metaphor, since it acts directly on the social fabric: it provokes curiosity (What in the world are these people doing?), it unearths the inhibitions proper to the presently all too fashionable fear of the other (Who is this stranger trying to give me something I didn’t ask for? Why should I give anything to someone I don’t know?), it highlights the fundamentally random nature of the encounter - and therefore, by the same token, it points to the necessity of this encounter, which is not fully intended and whose outcome can never be freely chosen (How am I going to pick someone whom I want to hand these flowers to? Do I expect anything out of this encounter? What are they going to think?).

In doing all this, invisible art introduces a rupture within the everyday routine of indifference and ready-made ideas. This, again, is what we currently expect of all art. But the specific import of invisible art consists in the purity of this act, which allows it to act directly on the social fabric that is otherwise mediated and congealed by political and cultural structures. The directness of this act is what guarantees its genetic efficacy: it produces new relations between affects (fear, timidity, adventurous spirit, desire to try something new), which in turn allows for new relations between people (I and the Other the others among themselves), hence new encounters, new ideas, new possibilities for a society in dire need of an open future. Unfortunately, the philosopher who is subject to a fascination with art often experiences disappointment at the recuperation that “mainstream” contemporary art often undergoes, supported as it is by state agencies who are led by a desire for monetary speculation. The paradoxical result, as Amélie Pékin recently noted³, is that regardless of the sometimes radical form and content of contemporary artworks, the actual art market remains the product of a neo-liberal logic modeled after the capitalistic pattern of an individualistic, ego-worshipping economy - hence an ego-centered social economy. Beyond these limitations, the peculiar aesthetics of invisible art as pure act seems to offer a breath of fresh air capable of affirming concretely the affective, intellectual, ethical and political creative potentialities of art. Viva invisible art!

Paris, July 2004

Valentine Moulard
Visiting Assistant Professor of Philosophy
The University of Memphis

Footnotes

¹ Maurice Merleau-Ponty, “Eye and Mind “ in *The Primacy of Perception*. (Chicago: Northwestern University Press, 1964), 178. Hereafter cited as E&M. Merleau-Ponty, who died in 1961, is arguably the most groundbreaking and influential philosopher of perception. His most famous writings include *The Phenomenology of Perception* (1945), *The Primacy of Perception* (a collection of essays) and *The Visible and the Invisible* (a collection of his later writings).

² Paul Klee, “Beitrag für den Sammelband ‘Schöpferische Konfession’” in Paul Klee, *Schriften - Rezensionen und Aufsätze* (Köln: Christian Geelhaar ed., 1976), 118.

³ Amélie Pékin, “Art contemporain, caviar et tarama : là où la ‘classe’ ne fait pas lutte” in *Artension* (Paris: vol. 18, Juillet-Août 2004), 46.

DOES SPEAKING TO A STRANGER CONSTITUTE A DIALOGUE?

Performative interventions and political positions

BY ANJA RAITHEL

The artist group artillery works with performative interventions, poetic-political texts and dialogue-inducing actions in the public space. They paint with water on city paving stones and hang up "washing" in backyards. They interrupt lazy newspaper reading and invite neighbours to clip holes in their hedges. The artist group artillery prompts us to be aware of our patterns of behaviour that challenge our ability to participate in unexpected social interactions or interim acts of solidarity. As they did with the action "Flower Power 2 - a Prompting" from 2002 when 50 bouquets of flowers were distributed on three large railway stations in Denmark, with the text: "Give the bouquet to another person before you leave the train/station". Can one be instrumental in bringing about contact with a stranger? And whom should one select? Contact to a stranger is the first step in participating in a new social relation. The flower bouquets can therefore be seen as a picture of social relations, which like relays continue and possibly spread mental shifts. In other terms, exchange and communication are key words when artillery intervenes in public spaces. As with the power relations between giver and receiver, between host and guest, together with the possibility of establishing meetings where these positions are more fluid, all are pivotal points in many of artillery's works.

Since the start of the group, artillery has had an interest in challenging the access of expressing oneself in the public space, in exploring and encouraging group actions in an individualized society. Over the last few years artillery has focused more specifically on possible unities as well as inclusion and exclusion in a multi-cultural Denmark. In the same period a neo-liberal wave washes over Europe. In Denmark, Venstre (Liberals) and De Konservative (Conservatives) win the election in 2001.

The government's supporting party, Dansk Folkeparti (Danish People's Party), becomes the third largest party in the country and the course is set for an increase in foreign anxiety and territorial policy, which leads to a pronounced tightening of the foreign nationals law. In the middle of a string of poor opinion polls the Social Democrats also sharpen their foreign nationals policy. The tone becomes sharper both in the ambit of the private, in the political debate and in the mass media, where the contrasts are clearly brought out: Either you are a halal hippy or a racist. The political context is meaningful when artillery drags current political and social problems over into philosophical statements rooted in the sensory, through their performative interventions, so they are displaced and become relevant.

Will foreigners disappear...

Odense 2003. The three members of the artist group are all dressed alike and work with brooms and buckets. They paint poetic political statements with water on the floor of the square between the town hall and the church: "Will marriage disappear...will the law disappear ... will foreigners disappear ...?" What is left? What happens when the Danish foreign nationals law demands that in cases of family reunification both spouses need to be 24 years old - and love is set up as a formula? What happens if the law disappears?

artillery's intervention is potentially open for anyone who wants to be involved. On the surface a number of questions arise, both concrete and more philosophical in type, which can have the effect of starting up our own reflections or dialogue. When a curious passer-by stops and talks with one of the artillery group, a situation arises where the spectators/participants and artillery are creating and influencing the formation of opinion together. But here it also becomes clear that the creation of meaning is a process, where the dialogue itself, engagement and discussion constantly changes, for example, our political or social viewpoints.

artillery aims to create space for wonder and doubt and loose ends. Otherwise democracy stagnates. The gigantic statements painted in the square between the town hall and the church are erased and changed by the sun. In motion, just like principals of rights or moral values, which in the heat of the ideology battle act like static matters. But they are up for discussion, perhaps right here in the square, in a public space, where both the resident and the nomad wander. Where a breeding ground can be created for plurality as a contrast to institutionalized racism, to political, judicial and religious control.

Bus Route 4

Bus Route 4 operates from Frydenlund to Skåde. In Århus. Through various neighbourhoods and areas with a diverse make-up of residents. On this stretch in the summer of 2004 one could see seven towels in a number of backyards and gardens. With a word on each guest towel, forming the sentence:

EN HYLDEST TIL GÆSTERNE DER TØR BLIVE / A TRIBUTE TO THE GUESTS WHO DARE TO STAY.

They fluttered like newspaper adverts detached from their sandwich boards. In tabloid format. Infiltrating the half-private, half-public spaces. But there were no senders. It could have been the neighbour and not artillery who were out playing tricks. Towels to dry oneself on, when one has washed one's hands in order to maybe get dirty again. The size of the towels, typography and the word "TØR" (= 'dry' & 'dare') referring indirectly to the old slogan from the tabloid newspaper Ekstrabladet, "Ekstrabladet dares where others don't". The newspaper has never been afraid of a populist phrase - and often washes its hands after having wiped the phrase off on someone else. But who dares to enter a dialogue, who dares change the prevalent norms for social conduct? On the towel "TØR" appeared in small writing: "70% of the Danish population has never greeted an immigrant". Sometimes the large text steals all the attention, so only the stereotypes remain and cling to each other. Anything written in small type disappears and with it goes differentiation. When is one no longer a guest in a country, and does one take off after several years if one is continually treated as an unwelcome guest?

Good fences make good neighbours?

A more direct intervention in the typography of the printed media and the opinion-forming columns is artillery's project "Good fences make good neighbours?" from 2005. Over two months the readers of the weekly newspaper Køge Onsdag came across a number of peculiar statements. Neighbours with adjoining hedges were, amongst other things, invited to clip a hole in the hedge and maintain it year round. Even though the readers chose not to carry out the action, the statement probably created a number of images, where privet-fascism is cancelled out by a more playful acceptance of neighbourliness. Such "do-it-yourself-projects" could have even encouraged an anarchistic council worker to mow the following sentence: "to open my space my language my country my culture my state and myself" with his/her lawnmower in Lovparken, Køge's fortification. But it was artillery who in Køge Onsdag in February, in between debate pages on the election victory of the right-wing parties in 2005 and the estate agent columns, printed a large picture of this particular text in question in Lovparken. The text reflected on a maybe utopian ideal of giving space for openness, diversity and change (1). A space under construction. The picture was placed between a debate article on tax capping, reductions in foreign aid and on an increasing difference between the rich and poor in Denmark, together with estate agent advertisements, which are implicitly concerned with ownership, status and power. This context had an impact on the experience of artillery's virtual new-staging of the park area, of course. The new-staging of a well-known area maybe became encumbered with doubt from the readers' side. Did it really look like this now? Was it a debate article challenging mental and physical change?

Seen in conjunction with one of artillery's other contributions in the newspaper, where speech bubbles on either side of a wall announce respectively "protected" - "rather, restricted", an investigation of the premises for limits and co-existence are drawn. Identity - both the individual's and the country's - is formed by limitations. We attain our identities via our relation to other people; on whom we are dependant because they are complicit in defining ourselves. We constantly develop territoriality, both mentally and physically. Sometimes it produces a repressive tolerance, where tolerance is dependant on whether "the others" are fenced in, controlled and accommodated. If there is to be space for all agendas and diversities then this demands an immense flexibility, an openness towards the inconstancy of identity, nation, and world. The fact that artillery intervenes virtually and physically in localities and places helps maintain the place's meaning for the development of the communication process. They are also involved in underlining the possibility of realizing more idealistic ideas. When artillery, together with the Danish Refugee Council's volunteer group in Køge, designs an advert seeking people of Danish or other ethnic background as contacts for refugees in the area, the advert has the concrete purpose of realizing the idea of exchange between permanent residents and newcomers in Køge. At the same time the advert is a link in artillery's "Good fences make good neighbours?". In this way the whole "Køge project" contains a number of statements which challenge reflection on border problems between individuals, cultures and countries, but which are also, in a concrete way, challenges for action.

Like a red thread through most of artillery's newer projects, their fundamental question therefore is: "Does speaking to a stranger constitute a dialogue?" What is needed to establish a dialogue? artillery develops new thinking on forms for exchange, where presence, surplus and the will to be curious are the cornerstones. If you involve yourself, are attentive and invest your viewpoints, so it is maybe possible "to open my space my language my country my culture my state and myself". An opening which is of vital importance in order for democracy to contain heterogenous and conflicting viewpoints, which are constantly renegotiated.

Anja Raithel is MA in history of art and freelance curator

(1) The text is a paraphrased fragment from the reflections on hospitality by the French philosopher Jacques Derrida, where it is stated: "to open my space, my home - my house, my language, my country, my culture, my state and myself".

beskyttet

**næh,
begrænset**

MÆCEN SØGES!

'Mæcen søges'. Annoncekampagne i danske dagblade; Århus Stiftstidende, Berlingske Tidende og Børsen.

MEACENAS WANTED! Advertisement campaign in Danish Newspapers; Århus Stiftstidende, Berlingske Tidende og Børsen, DK, 1999.

'enTilskyndelse'. 'Herfra; Til den vide verden'. Tekstværk og handling i offentlig rum: Busbilletter placeret ved stoppestederne til passagerens fri afbenyttelse og videre kørsel med busser i regionen.
'A Prompting'. 'Destination; The Wide World'. Textworks and actions in public spaces: Bus tickets left to use for passengers further ride in regional public services.
Aarhus, DK, 2004

Mæcen søges

Tre nyligt akademiuddannede kvindelige kunstnere søger mæcen mvk.

Til økonomisk, faglig og moralsk opbakning ønsker vi et risikovilligt, åbent og engageret menneske med et bredt udsyn og en stor og varm interesse for samtidskunst.

Vi tilbyder internationale ambitioner, dybt personligt engagement. Spændende og udfordrende møder. Udstillings- og rejseledsagelse.

Anmodning til: artillery@e-box.dk

Meacenas Wanted

Three younger female artists looking for a meacenas – man/woman.

For financial, professional and moral support we want an openminded, committed and venturesome person with a great and warm interest in contemporary art. We offer international ambitions, profound and personal engagement. Provocative and interesting meetings. Exhibitions and travel accompany.

Request: artillery@e-box.dk

ervskontakt

ing og

hver art kørecedygtige 1 30 60

International House

- Kontorhus med kontorer fra 11 m²
- Fri telefonpasning, fri mødelokaler
- Faxservice og Kopiering
- Konferencelokaler
- Fri park og dagl. rengøring
- Kantine og Klubrestaurant
- Kortidsaft., gerne møbleret

32 52 02 11 - Soltau

KONTORSERVICE

Telefonpasning 8-17
Adresservice m.m.
Gratis brochure
Ring 33 33 88 33

I Berlingske Tidende kan du se, hvad I skal se i aften – og hvor I skal spise bagefter.

Øvrige

Mæcen søges. Tre nyligt akademiuddannede kvindelige kunstnere søger mæcen m/k. Til økonomisk, faglig og moralsk opbakning ønsker vi et risikovilligt, åbent og engageret menneske med et bredt udsyn og en stor og varm interesse for samtidskunst. Vi tilbyder internationale ambitioner, dybt personligt engagement. Spændende og udfordrende møder. Udstillings- og rejseledsagelse. Anmodning til: artillery@e-box.dk

FREE RIDES TO THE WIDE WORLD

